

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З СВІТОВИМ БАНКОМ

Співпраця України з міжнародними фінансово-кредитними організаціями вкрай важлива сьогодні, оскільки перед нашою країною повстала ключова проблема пошуку достатніх фінансових ресурсів для здійснення системних та структурних реформ. Не менш важливим на сьогодні є визначення основ нової зовнішньої та внутрішньої політики України, а від так, особливого значення набуває необхідність вдосконалення державної стратегії розвитку взаємовідносин з міжнародними організаціями.

Співробітництво України зі Світовим банком бере початок у вересні 1992 р., саме тоді відбулося підписання Статей Угоди Міжнародного Глобальні та національні проблеми економіки 25 банку реконструкції та розвитку, а Україна стала 167-м членом Світового банку, підписавшись на 908 акцій основного капіталу.

Упродовж першого року співробітництва України та Банку мало місце тільки технічне співробітництво.

З 1994 р., коли почала впроваджуватись Програма економічних реформ, співробітництво між Україною та Світовим банком значно поглибилось. Був підготований другий, масштабніший, проект – реабілітаційний кредит вартістю 500 млн. дол. США

У 1996 р. проекти МБРР були спрямовані на підтримку послідовного втілення програми реформ. Переважну частину портфеля МБРР становили інвестиційні кредити.

Наступні системні кредити МБРР надійшли тільки після рішення МВФ про надання Україні нового кредиту.

США на перебудову фінансового сектору. Кошти цього кредиту призначалися для:

- забезпечення автономності та незалежності Нацбанку України в галузі підтримки грошової стабільності, здорової та міцної банківської системи;
- поліпшення моніторингу та регулювання діяльності комерційних банків;
- створення сприятливого середовища для подальшого розвитку та становлення банківського сектору в Україні.

Співробітництво України та Банку у 2000–2003 рр. базувалося на новій Стратегії допомоги Україні (СДУ), яка була розроблена із врахуванням досвіду, набутого під час виконання попередньої Стратегії 1996–1999 р.

З жовтня 2003 р. Рада виконавчих директорів Світового банку схвалила нову Стратегію допомоги Україні на період 2003–2007 рр. Основним її завданням було підтримання європейського курсу України, допомога у проведенні інституційних реформ, які б стимулювали створення сприятливого середовища для розвитку підприємницької діяльності, ширшого залучення громадськості до роботи органів влади, та своєчасного реагування органів влади на потреби населення.

Що стосується кредитної діяльності Світового банку, то протягом періоду СДУ вона була загалом задовільною, хоча їй і завдали шкоди постійні проблеми із впровадженням портфеля інвестиційних кредитів.

На зміну Стратегії допомоги Україні у грудні 2007 р., Світовим банком було затверджено нову «Стратегію партнерства з Україною на період 2008–2011 рр.», метою якої було сприяння сталому економічному зростанню та посиленню конкурентоспроможності України, реформуванню державних фінансів та державного управління, а також поліпшенню державних послуг в сфері охорони здоров'я та освіти.

Період СПУ розпочався з дуже обнадійливих змін: після Помаранчевої революції відбулися політичні перетворення, було опрацьовано стратегію зближення з Європою, а економіка почала відвойовувати втрачені колись позиції.

Стратегія визначила основні пріоритети діяльності Групи Світового банку в Україні, включаючи кредитування та інвестиції, надання аналітичних і консультаційних послуг і технічної допомоги.

Основними секторами її впровадження були: муніципальна інфраструктура, енергетичний сектор, земельна реформа, державні фінанси, державний сектор, управління соціальним страхуванням, охорона здоров'я, охорона навколишнього середовища, доступ до якісної середньої освіти.

При розробці нової стратегії було враховано рекомендації та недоліки СПУ на 2008–2011 рр.

Допомога Україні за СПУ на 2012–2016 рр. сконцентрована у двох напрямках:

- 1) поліпшення державних послуг та системи державних фінансів;
- 2) підвищення ефективності політики та рівня конкурентоспроможності.

Упродовж 2014 р. Україна перебувала у стані глибокої економічної рецесії. Різка девальвація валюти у поєднанні з фіскальною консолідацією спричинили значне скорочення рівня споживання та інвестицій. Негативного впливу зазнали всі галузі економіки, а особливо фінансовий сектор.

Станом на 2015 р., Світовий банк готовий надавати Україні подальшу фінансову допомогу у впровадженні реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією, захист найбідніших верств населення, стабілізацію банківського сектору, реструктуризацію газового сектору та створення сприятливих умов для ведення бізнесу.

У співпраці України та Світового банку також є певні проблеми. У другій половині 2012 р. та аж до революції в лютому 2014 р. Світовий банк практично призупинив фінансування нових проектів в Україні та заявив, що розчарований результатами співпраці з українським Урядом, і, щоб пом'якшити майбутні ризики, ухвалив рішення наступні чотири роки видавати позики строго «каліброваним» методом.

З метою подолання вищевказаних проблем та викликів Світовому Банку варто:

- внести зміни до Стратегії партнерства Світового банку з країною для України (СПУ) на 2012–2016 рр., якою передбачити прогнозовані збільшення обсягів підтримки України;

- ураховуючи збільшені обсяги фінансування, розробити додаткові вимоги до керівництва України щодо лібералізації в економіці та проведення структурних реформ;
- внести зміни до процедури кредитування з метою скорочення терміну між ініціативою щодо кредитування та прийняття рішення про видачу коштів;

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковбасюк Ю. Еволюція кредитної політики Світового банку / Ю. Ковбасюк // Зб. наук. праць ДФ УАДУ. – 2002. – Вип. 3(9). – С. 160–165.
2. Шатковська А. О. Членство України в міжнародних фінансових організаціях: основні форми співробітництва / А. О. Шатковська // Економіка АПК. – 2006. – № 1. – С. 134–140.
3. Партнерство Світовий банк – Україна. Огляд програм для країни. Квітень 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org>.
4. Поддубний В. Світовий банк сьогодні / В. Поддубний // Фондовий ринок. – 2008. – № 22. – С. 26–3
5. Світовий банк – Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.

МАКСИМ ЖИВКО

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО РИНКУ В УМОВАХ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ

В умовах глобалізації та значну залежність національних економік від зовнішньоекономічної кон'юнктури актуальним є питання диверсифікації структури економічного зростання. Активний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій на початку ХХІ ст. дозволяє розглядати їх і з точки зору експортного потенціалу продуктів і послуг ІКТ, і як один з найважливіших джерел зростання міжнародної конкурентоспроможності традиційних галузей.

Інформаційно-комунікаційні технології є важливим компонентом міжнародної конкурентоспроможності на глобальному рівні. Основними факторами позитивного впливу ІКТ на міжнародну конкурентоспроможність є:

- підвищення рівнів конкурентності окремих галузей і національної економіки в цілому;
- зниження рівня економічних бар'єрів, як для великих, так і для середніх і малих компаній;
- підвищення продуктивності факторів виробництва;
- підвищення якості продуктів і послуг завдяки використанню ІКТ в процесі їх виробництва;
- висока привабливість галузі виробництва продуктів і послуг ІКТ для міжнародних інвесторів і значний експортний потенціал цієї галузі. [1, с. 96]